

Växa upp

AV STINA KOCKUM

Telefonsamtalet med Calle hade gjort Siri så upprörd att hon varit tvungen att ge sig ut på en joggingtur. Egentligen hade hon inte tid, idag var det hennes mors begravning och hon skulle vara i kyrkan om ett par timmar, men hon hade inget val; känslan av galenskap som då och då infann sig hos henne gjorde sig påmind och hon var tvungen att komma ut och känna blodet pulsera och hjärnan smälta samman med den friska novemberluften.

Bredvid löparskorna på hyllan stod mammans röda gummistövlar, hon tvekade en stund inför tanken på att ställa undan dem, men lät det vara. En mild kyla slog emot henne när hon kom ut genom porten och de jobbiga tankarna tappade fästet och lämnade plats åt en känsla av harmoni. Skogen låg bokstavligen om hörnet, "due passi" som hennes italienska släktingar skulle ha sagt; "två steg". Trots att hon bodde i lägenhet i en närförort var det lantliga inom räckhåll, det var också det som hade fått mamman att köpa lägenheten i samband med skilsmässan från Siris pappa. Modern hade föredragit innerstaden, men pengarna hade inte räckt och då hade kompromissen blivit Bergshamra; prisvärt och ändå nära Stockholm och dess utbud, men också känslan av att inom kort befinna sig på landsbygden.

Siri följde skogsstigen bort mot Ulriksdal och efter en stund glesnade träden och hon tog höger in på en asfaltsväg. Fötterna klapprade under henne, hon kände gummit pressa mot marken för att i nästa ögonblick släppa taget och för en kort

stund ljudlöst glida genom luften för att sedan träffa marken igen. Hon passerade värdshuset och fortsatte längs vägen, nedåt mot Edsviken. Hon sprang förbi de jättelika villorna på höger sida, det risiga, smala, gula huset och alpstugan på vänster sida och slutligen det ombonade lilla vita huset med den prydliga trädgården.

Hon var nere vid vattnet nu och den gamla ångbåtsbryggan vilade framför henne samtidigt som hon svängde vänster. Snett framför henne, på andra sidan viken, reste sig Ulriksdals slott och som alltid reagerade Siri på dess gestalt, det spelade ingen roll att hon sprungit här tre, fyra gånger i veckan i omkring tio års tid, slottet gjorde intryck på henne. Hon tycktes alltid svepa med blicken på samma sätt; från höger till vänster och sedan tillbaka igen; först slottet med sin prakt och sedan kapellet med sin lite drömska karaktär som fick en att i tanken bege sig till en saga som Tusen och en natt.

Hon ökade takten trots att hon egentligen anade en trötthet, men hon behövde få det överstökad och hon visste också vad som var bästa medicinen mot tillfällig psykisk obalans – fysisk utmattning. För henne fanns det ingenting bättre än att köra slut på sig själv, det var som att hjärnan fick spolas fri från grus i maskineriet och hon kunde börja om med ny tankeverksamhet. Hon hade prövat flera antidepressiva mediciner i sina dagar, men inget överträffade drogen ”Intensiv träning”.

Hon sprang förbi slottet, vidare rakt fram mot Kaninholmen, områdets badplats. Fötterna kände till varenda sten och fördjupning – ända sedan hon hade flyttat hem från Italien hade hon haft vanan att springa samma varv minst tre gånger i veckan – i ur och skur. Det var snart tio år sedan och Siri var själv förvånad över hur hon hade kunnat hålla sig så disciplinerad – det var inget utmärkande för henne i övrigt, många personer skulle nog beskriva henne som i bästa fall bekväm, i värsta fall lat. Den egenskapen sammanbunden med feighet hade följt henne genom livet, hon visste att de flesta uppfattade henne som udda, inte minst för att hon vid 39 års ålder och sedan hemkomsten till Sverige hade sammanlevt med modern och aldrig haft ett ”riktigt jobb”, som vissa brukade säga.

Till slut var hon hemma igen, troligen på personbästa. Hon kastade en blick i spegeln i hallen och betraktade det rödbrusiga ansiktet för en kort sekund; de stora blåa ögonen med en svag grön nyans, ett drag som varken hennes mor eller far hade. Den smala och lite spetsiga näsan, det mörkbruna raka håret uppsatt i en slarvig knut.

Hon kände blodet och endorfinerna rusa i kroppen, hon kände livet i sig, som den kloka A en gång hade myntat. Den euforiska känslan fick emellertid ett tvärt slut när mobilen vibrerade till i fickan. Det var Calle igen och hon svarade pliktmedvetet men motvilligt.

”Ja hej igen”.

”Dom är här nu, din pappa och ...”

”Vilka då?”

”Men det vet du väl, din far, styvmor och systrar. De är här nu, i kyrkan.”

Calles röst var vass och sträng, faderslik.

”De skulle ju ringa mig när de var på Arlanda.”

”Och säga vad? Att du skulle hämta dom? Visserligen har du ju en ärvd bil numera, men körkort saknar du alltså. Nej jag ringde och erbjöd att vi skulle hämta dom. Nej inte jag förstås, jag har varit i kyrkan sedan i ottan, men Lotta, hon lånade en minibuss på jobbet. Lotta min Lotta, vad skulle jag göra utan min kära fru, vilken kvinna!”

”Jag har inte tid att prata nu, jag är inte färdig på långa vägar men försöker vara där om en timme.”

”Ses snart, Siri! Och jag vet att du uppfattade mig som hård och krävande tidigare idag och det är tråkigt att du känner så. Anna-Karin var en underbar person och på många sätt en bra mor – men hon hade svårt att sätta gränser och visa dig hur man tar eget ansvar, du betar dig fortfarande som fjorton ibland. Och det är jag inte ensam om att tycka!”

Hon la luren i örat på honom. Calle hade fortsatt med nålsticken och även om det var mer inlindat denna gång kände hon hur ilskan återvände med full styrka; hur hade han mage att ge hennes en massa pikar – och till på köpet just idag? Han var en av moderns äldsta och bästa vänner och hade fått det hedersfulla uppdraget att vara präst på hennes begravning och som tack kom han och beklagade sig över hennes dotter.

Hon hoppade in i duschen och gjorde sig i ordning i flygande fläng; krängde på sig den svarta klänningen i krossad sammet (den hade för övrigt tillhört hennes mor), fönade håret med de småklumpiga rörelserna som var typiska för Siri; la den snabbmake-up som hon hade lärt sig på en sminkkurs för länge sedan: underlagskräm, lite puder, eye-liner, mascara, rouge och så lite mer puder. Mycket effekt på minimal tid. Slutligen valde hon ett av moderns favoritläppstift i en varm mörkröd färg. Hon snurrade runt lite vilsen i lägenheten, fick tag på en grå något noppig ullkappa med matchande sjal och lämnade lägenheten med beslutsamma men lätt sorgsna steg. Vantarna glömdes bort i hasten.

Tankarna gick åter till morgonsamtalet med Calle. Först hade hon trott att han bara hörde av sig för att dubbelkolla att par detaljer i sin predikan, men det var snabbt överstökad varvid han började ställa frågor till Siri på ett förhörliknande sätt: undrade vad hon skulle göra nu när hon inte längre kunde bli försörjd av sin mor. Skulle hon för första gången börja ta ansvar för sitt liv och förstå att man måste göra rätt för sig; stiga upp halv sju varje vardagsmorgon, gå till ett jobb fast man inte ville, betala skatt och så vidare. Att hon kanske måste inse att hon inte kunde leva på att vara enbart poet. Outtröttligt trummade han vidare tills hon hade skrikit på honom att sluta och att han minsann kanske inte skulle döma henne hur som helst utan att kratta framför egen dörr först. Hon skrek åt honom att han, som en jävla bortskämd överklasslyngel, uppvuxen i Djursholm med ett ärvt släkthus, sommarställe och dessutom en massa gamla pengar, skulle lämna henne ifred.

Hon ångade på mot Bergshamra centrum och utanför kyrkan kom hennes halv-syster Silvia framstörtande mot henne, teatralt på italienskt manér. De kindpusades, Silvia grät och beklagade, ömsom på italienska, ömsom på engelska. Hennes

andra halvsysster Francesca anslöt sig hon också, Siris styvmor och far likaså och de gick in i kyrkan för att hälsa på Calle och gå igenom några praktiska saker innan gästerna skulle börja anlända.

Trekvart senare satt Siri i bänkraden längst fram. Orgelmusiken strömmade ut i skarpa men samtidigt mjuka toner – hon försjönk i tankar – såg sig runt bland gästerna. Hon betraktade själva kyrkan och erinrade sig vad Silvia hade sagt första gången hon varit där, nu var det många år sedan sist: ”Ma Siri, che cosa è questo? Ma davvero? È una chiesa questa? Che brutta!” ”Men Siri, vad är detta egentligen? Är detta en kyrka? Vad ful!”

Siri kunde inte låta bli att le åt minnet. Hon tänkte på alla vackra kyrkor i Florens och så tänkte hon på denna betongkoloss de nu satt i. Hon tänkte på sin mamma och undrade vad hon skulle ta sig till utan henne. Hon tänkte på sin förläggare, vad han skulle tycka om hennes sjätte diktsamling. Skulle hon behålla bilen? Kanske skulle hon försöka ta det där körkortet innan 40-årsdagen? Hon tänkte på sin far som hade lämnat sin familj för kärleken i Italien, ändå hade hon aldrig riktigt varit i konflikt med honom. Efter studenten hade hon kommit efter honom och bosatt sig i Italien i många år; det hade varit en behaglig, trevlig och friktionsfri tid i hennes liv. Men det fanns en mur mellan henne och fadern och längtan efter modern hade blivit för stor. Hon hade aldrig varit oense med fadern. Men sin mor hade hon alltid bråkat med. Och nu med Calle.

Calle ... han kom nu gående längs altargången. Lång och reslig, delvis en ung mans kropp trots att han var över sextio. Calle hade alltid funnits i deras liv och hon hade egentligen aldrig funderat kring om hon gillade honom eller inte; han var ju som en släkting som man hade vare sig man ville det eller inte: han var väl som alla människor i allmänhet, hade bra och dåliga sidor, även om Siris mamma mer eller mindre alltid hade satt honom på piedestal, av vilken anledning visste hon inte riktigt. Nu när Siri för första gången började fundera på Calle kom hon på vad det var som hon irriterade sig på allra mest: att han indirekt utgav sig för att vara så god, den goda överklasspojken som bortom girighet och självupptagenhet hade valt att bli präst. Hon tittade på honom där han stod framför de sörjande. Hans mörka hår. Hennes fars var ljus. Calles stora blåa ögon med ett stänk av grönt. Siri slöt ögonen och lät sig omfamnas av hans röst.